

Od Redakcji

Globalny kryzys finansowy z pierwszej dekady XXI w. dowiódł, że kryzys w banku lub bankach i jego konsekwencje nie tylko dla sektora bankowego mogą się pojawić jak przysłowiowa burza w górach czy biały szkwał na jeziorze. Działo się tak zarówno wtedy, gdy infrastruktura regulacyjno-ostrożnościowa była relatywnie niedojrzała, jak i w warunkach stosunkowo rozwiniętych standardów bezpieczeństwa. Dzieje się tak, gdy strategie ukierunkowane na wzrost efektywności ‘usypiają’ czy choćby ograniczają czujność bankowych decydentów co do ryzyka, które w normalnych warunkach nie stanowi zagrożenia stabilności funkcjonowania. Drastycznie przypomnieli o tym kryzysy w amerykańskich bankach na przełomie I i II kwartału 2023 r. Niestety, nie tylko lekceważenie klasycznego ryzyka może prowadzić do poważnych perturbacji i kosztów, bądź konieczności pomocy zewnętrznej, w tym błyskawicznych decyzji o gwarancjach dla deponentów przeciwdziałających runom na banki. Charakterystykę takiego scenariusza opartą na analizie kryzysu banków amerykańskich zawiera opracowanie otwierające numer 94, zredagowane przez Redakcję „Bezpiecznego Banku” na podstawie publikacji International Monetary Fund w serii Global Financial Stability Notes. Niestety, w warunkach postępu technologicznego oraz coraz groźniejszych ataków hakerskich rozwój bankowości cyfrowej generuje nowe ryzyka operacyjne, które mogą być niezależne od staranności banków. Chodzi zwłaszcza o przestępczość cybernetyczną, która naraża na straty nie tylko poszczególnych klientów, ale także banki. O tym pierwszym aspekcie traktuje opracowanie o phishingu w części *Problemy i poglądy*, natomiast o tym drugim sondaż diagnostyczny o świadomości cyberbezpieczeństwa w części *Miscellanea*.

W nurcie walki o uczciwe pośrednictwo finansowe i przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy lokują się dwa teksty. Pierwszy o relacjach norm dyrektyw UE i prawa krajowego w zakresie ścigania przestępstw prania brudnych pieniędzy i drugi o możliwościach wymiany informacji w ramach zrzeczenia banków spółdzielczych na gruncie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Kolejny artykuł traktuje sygnalnie o zagadnieniu dematerializacji listów zastawnych w kontekście zmian regulacyjnych, akcentując zarówno zalety, jak i wady tego rozwiązania.

W końcowej części *Problemy i poglądy* publikujemy rozważania *de lege lata* i *de lege ferenda* w kwestii etyki w świetle Rekomendacji Z KNF dotyczącej ładu wewnętrznego w bankach.

Z tej syntetycznej charakterystyki wynika, że numer 94 „Bezpiecznego Banku” w dominującej części jest poświęcony problematyce prawnej działalności banków. A swoistym domknięciem zamieszczonych w nim artykułów jest recenzja nader oryginalnej, a przede wszystkim instrukcyjnej, zwłaszcza dla środowiska prawniczego, książki K. Kalickiego i M. Jabłońskiego, poświęconej zaawansowanej anatomii problemu kredytów walutowych, której w modnej stylizacji można nadać logo *must read*.

Zachęcając do zapoznania się z przygotowanymi dla P.T. Czytelników opracowaniami, życzę interesującej lektury.

Jan Szambelańczyk
Redaktor Naczelny